

Kastration af hund

En lille hjælp til dig der overvejer at få din hund kastreret

Årsager til kastration

Hanhunde kastreres ofte af adfærdsrelaterede årsager, hvorfor snakken om kastration for mange ejere bliver aktuel omkring unghundeundersøgelsen, hvor hanhunden kommer i puberteten og bliver kønsmoden.

Kastration og adfærd

Hanhunde kan blive meget påvirket af tæver i løbetid bl.a. ved at pive ustandseligt, forsøge at stikke af for at finde en tæve og sågar holde op med at spise. Sådanne adfærdsmønstre *kan* være hormonelt betinget og kan i så fald afhjælpes ved kastration. Adfærden kan dog også være indlært, og i så fald vil adfærden kunne fortsætte selv efter kastration. Eksempler på indlært adfærd er jagt og bortløbning, der altså typisk ikke afhjælpes ved kastration. Er hundens adfærd hormonelt betinget, er sandsynligheden for at hundens adfærd bedres ved kastration større jo yngre hunden er.

Andre årsager til få en hanhund kastreret kan være aggressiv adfærd mod andre hunde. Her er det dog vigtigt nøje at vurdere, om den tilsyneladende aggressive adfærd i virkeligheden skyldes usikkerhed og nervøsitet. Ved kastration fjernes testiklerne, hvor det hanlige kønshormon, testosteron, dannes. Dette kan få hunde med tendens til aggressiv adfærd mod andre hunde til at falde mere til ro, mens hunde der udviser aggressiv adfærd grundet usikkerhed/nervøsitet, risikerer at blive endnu mere usikre/nervøse. I sådanne tilfælde kan hundens tilstand/ adfærd ikke afhjælpes ved kastration.

Nogle ejere kan være nervøse for, at hunden ændrer personlighed efter kastration. Her er det vigtigt at huske på, at hundens personlighed formes mere af gener og miljø end af kønshormoner. Typiske ændringer i adfærd efter kastration, som kan tolkes som ændring i personlighed, kan f.eks. være, at hunden bliver mindre opstemt af sine kønshormoner, og at stofskiftet falder. Dette kan få hunden til at blive mere rolig og måske motionere mindre.

Helt generelt er det vigtigt at huske på, at der kan være individuel forskel på graden af adfærdsændring efter kastration uanset om det forudgående adfærdsproblem var hormonelt betinget eller ej.

Kirurgisk kastration

Hvordan foregår kirurgisk kastration?

Kirurgisk kastration udføres under fuld narkose og er en relativ simpel procedure. Når hunden sover klippes, vaskes og desinficeres operationsområdet for at forebygge infektion. Der lægges et lille snit i huden foran pungen, hvorigennem testiklerne skubbes ud. Herefter lukkes blodkar og sædleder og testiklerne fjernes én ad gangen.

Hunden kan gå hjemme samme dag med smertestillende medicin til efterbehandling. Såret er syet med indvendige sting, som opløses af sig selv.

For at fremme heling og undgå komplikationer anbefales det, at hunden bærer krave indtil komplet heling, hvilket normalt vil være 10-12 dage efter operationen. I denne periode bør hunden desuden holdes i ro ved at undgå vild leg samt holdes i snor på gåtur.

Såret bør tilses dagligt for at kontrollere, at de er rene og tørre. Såret bør så vidt muligt lades være i ro og kun rengøres ved behov, f.eks. hvis der observeres en smule klar, lugtløs sårvæske. I så fald anbefales lokalbehandling med klorhexidin pudder. Hævelse, rødme, blod og dårlig lugt er tegn på komplikationer og i sådanne tilfælde bør dyrlægen straks kontaktes.

Vi giver jer en tid til kontrol 10-12 dage til operationen, hvor vi kontrollerer, at alt er helet som det skal. Er der spørgsmål i mellemtiden, er I selvfølgelig altid velkomne til at kontakte os.

Hvor hurtigt virker kirurgisk kastration?

Efter kastrationen vil det tage et par uger før hormonerne er helt ude af kroppen, ligesom der i de første uger efter kastration kan være fertil sæd i den efterladte del af sædlederen, der muliggør succesfuld parring. I nogle tilfælde kan hanhunde være fertile i helt op til 6 uger efter kastration.

Lad derfor ikke din ny-kastrerede hanhund omgås tæver de første 1-2 måneder.

Kemisk kastration

Ved usikkerhed om effekten af kastration på hunden, eller ved ønske om senere at bruge hunden til avl, kan man vælge at få hunden kemisk kastreret.

Hvordan virker kemisk kastration?

Ved kemisk kastration føres et lille hormon-implantat ind under huden, der blokerer produktionen af testosteron. Dette giver midlertidig infertilitet og nedsat kønsdrift i 6-12 mdr., hvorefter behandlingen kan forlænges med et nyt implantat. Ønsker man ikke at forlænge behandlingen, vil der typisk gå 7-9 uger før hunden igen er fertil.

Implantatet findes i to styrker. Den laveste styrke har en effekt på minimum 6 måneder og noget længere hos små hunde. Den højeste styrke har effekt i ca. et år. Første gang implantatet anvendes, vil man typisk vælge den laveste styrke for at vurdere effekten.

Når testosteron-produktionen blokeres, vil testiklerne mindskes i størrelse og vil tilsvarende tiltage i størrelse i gen, når effekten af implantatet ophører. Nogle gange kan der ses en øget testosteron-produktion de første 2 uger efter implantat injektionen, men dette vil følges af et hurtigt fald i testosteron-produktionen.

Hvor hurtigt virker kemisk kastration?

Ved brug af den laveste styrke vil hunden kunne befrugte tæver i op til 6 uger efter implantat injektionen og i op til 12 uger ved brug af den højeste styrke. *Lad derfor ikke hunden omgås tæver de første 6-12 uger efter implantat injektionen.*

Kemisk kastration regnes som doping

Vær opmærksom på at kemisk kastration regnes som doping i henhold til Dansk Kennel Klubs reglement.

Bivirkninger ved kastration

Risiko for overvægt

Hos kastrerede hunde ses en generel tendens til overvægt. Efter kastration ses typisk en øget appetit samtidigt med et fald i stofskiftet og derved lavere energibehov. Konsekvensen heraf vil ofte være overvægt, hvorfor det er vigtigt at have fokus på motion og evt. skifte til et foder beregnet til kastrerede hunde (mindre energirigt og mere fiberrigt) eller fodre med reduceret mængde efter kastrationen.

Overvægt kan hos hunde medføre en række livsstilssygdomme ligesom hos mennesker, f.eks. *diabetes* og *ledsygdomme*. Herudover er overvægtige hunde *mindre tolerance for varme*, og *lever generelt kortere* end normalvægtige hunde.

Risiko for pelsforandringer

Hos særligt mellem- og langhårede racer kan der efter kastration ses en stor vækst i udlaget (den inderste pels), hvilket kan få pelsen til at ligne hvalpepels. Dette kan være værd at have med i sin overvejelse, hvis hunden skal bruges som udstillings- eller konkurrencehund.

Risiko for urininkontinens

Ved kastration vil der desuden være en øget risiko for udvikling af urininkontinens, hvilket vil sige, at hunden kan småtisse uden at være klar over det, f.eks. mens den sover. Risikoen for udvikling af urininkontinens er dog meget lille (<1%).